

s tekočino namakati, ktera se napravi, če se v 1 $\frac{1}{2}$  litru mrzle vode 1 $\frac{1}{4}$  dekagrama klorovega apna raztopi. Tudi se potrosi s štopo iz prežganega galuna ali pa modrega vitrijola ali klorovega apna. Če pa to nič ne pomaga, se mora divje meso z razbeljenim železom izžgati.

**Kako se les strohujenja, piravosti varuje.** |

M. Neočiščen petrolej bodi si sam na sebi ali pomešan s kako mineralično barvo varuje les piravosti in gnjilobe. Tako pomazanega lesa se tudi podgane, miši in mrčesi ne lotijo. Taka maža je ravno tako hasnovita za plotove in planke, vrata in hlevno napravo, kakor tudi za vozove in drugo orodje.

Sejmovi. 22. v Teharju, v Veračah in pri sv. Vidu. 24. febr. v Kozjem, v Vidmu, v Arnaužu, v Laškem, v Rogatcu, v Slov. Bistrici in pri sv. Duha pri Ločah.

## Dopisi.

**Iz celjske okolice.** (Nekaj o našem okr. zastopu.) Nek radovednež bi v „Slov. G.“ rad zvedel, zakaj okr. zastop celjski letos, ko je toliko snega, ne da po okr. cestah snežnega pluga vleči. Snega je po ravnini po pol sežnja in še več na debelo. V mesto Celje mora prihajati s živežem za mestjane, pa tudi k uradom veliko ljudi. Spodobilo bi se tedaj, da bi okr. zastop toliko razuma pokazal, in ljudem za njihove denarje pot pogladil. Ta liberalni zastop pušča to delo Tistemu, ki mu ne bo treba krajcarja za to delo plačati. — Pa jaz vem za uzrok, ki brani celjskemu okr. zastopu s plugom na beli dan — in ta je: pomanjkanje takega pluga. Vsak kočar ima lopar ali lopato, da se okoli hiše sneg odmeče, le okr. zastop celjski si ne more snežnega pluga pripraviti, akoravno pobira 19 $\frac{1}{2}$ % naklade. Tedaj je celjski okr. zastop varčen. Žalibog! da se taka varčnost na drugi strani ne kaže. V spomladi bo popravljaj most črez Voglajno v Teharjih. Proračun je bil izdelan in javna dražba razpisana. Toda proračun in pogodbe niso bile posebno prijetne, ker se nikdo oglasil ni, ki bi hotel delo prevzeti za kakih 2000 fl. in črez. Zato bode okr. zastop sam most popravljaj, ki bo gotovo več stal, kakor je v proračunu; zakaj, liberalni računar okr. zastopa celjskega lahko reče; ako ni mogel nikdo po prečenjenem proračunu mosta popravljati, ga tudi okr. zastop ne more!

Še nekaj o varčnosti celjskega okr. zastopa. Omenjeni zastop daje po celem okraju krave in telice za plemo popisati, da bi izračunal, koliko potrebujejo plemencev — bikov. To vse, je vse hvale vredno, le način, po katerem si število pridobiti hoče, se davkovplačujočemu kmetu ne more dopasti. Kajti krave in telice popisuje: 1. okrajni živinski zdravnik, ki dobiva razun svojega navad-

nega plačila kakih 5—6 gld. na dan; 2. kaki zaupni možje, ki zaslužijo na dan 2—3 gld.; pa čudno, v celjskem okraju hodi mož s živinskim zdravnikom, ki nikder nobenega zaupanja nima. Kako je ta mož k temu poslu prišel, vejo le tisti, kateri take službe „pod roko“ prijateljsko oddaja; in 3. ud srenjskega odbora — brez plačila. — Nečemo o tem govoriti, je le zimski pravi čas za to številenje. Zato si pa ti gospodje vejo pomagati, in popišejo pri eni hiši živino cele vasi ali okolice. — To kravje popisovanje bo trpelo kaka 2 mesca — tako si lahko vsak prerajta, kako drage bike bodo zdaj srenje dobivale. —

Ker je okr. zastop celjski tako skrben za število plodnih krav in potrebnih bikov, naj bi še tudi dal popisavati revšino med ljudmi; naj bi poskušal poizvedeti, koliko ljudi si ne more oblačila pripraviti, da bi ob nedeljah k službi božji šli; naj poskusi število poizvedeti tistih starišev, ki svojim otrokom ne morejo obutjelje kupiti, da bi jih v šolo pošiljali itd. in več hvaležnost in dobrega si bo pridobil, kakor pa s številanjem krav in bikov ali ne? — Vendar to je kaj druga! Siromaštvo ljudi se itak oznanjuje pri cerkvah po službi božji, bere se po časnikih — ko se tolikih zemljišč in drugih stvari prodava za dolgove in za zaostale davke. To vse se lahko zve pri davkarji, pri sodnji in pri — dohtarjih. —

**Iz Pilstanja.** (Naš Jož. Kožuh) je sedaj od celjske okrožne sodnije nemilo zadet. Ta goljuf je imel pred nekimi leti, na Pilstanju svojo štacuno in je po svoji zanikernosti skoro zapravil vse svoje imetje, in ostalo premoženje mu je bilo po dražbi prodano.

Potem se je iz Pilstanja preselil v Črešnovce in pozneje v Marijo va gori in tam tudi ni nič prida delal; neko leto pozneje se je priklatil ta goljuf blizu Pilstanja na Okič, in tam je začel svoje poljuhe napredovati. Pisaril je namreč fabrikantom in drugim trgovcem na vse kraje, da je veliki trgovec, in tako je z lažnjivim pisanjem marsiktereга ogoljufal, da mu je poslal blaga, ali pa dal aro, na kakošno blago, itd. in tako je on ogoljufal nad 5000 gld.

Leta 1874 so prišle jegove golfige na dan in so ga v ječo zaprli. Po krivem pridobljeno blago je prodaval komur je mogel.

Pred sodnijo pa je tožil le 4 gospode, da so kupovali blago od njega, kakor da bi bili le ti edini kupčevalci njegovega blaga; med temi so: Kandolini iz Studenice, Kavčič iz Poličan, g. C. A. Šmidt iz Kozjega in g. Jul. Šmidt iz Pilstanja. Ko bi Kožuh pred sodnijo vse tožil, kolikor jih je od njega kaj kupovalo, mogel bi se del celjskih mestjanov kam preseliti, da bi imeli Kožuhovi toženci v Celju prostora.

Znano je tudi našemu ljudstvu sploh, da gospodi Carl in Julius Schmid s Kožuhom v nobeni veliki trgovski zvezi stali niso.

Kožuh je obsojen na 3 leta v težko ječo, in

Kandolini na eno leto. G. C. A. Šmidt, trgovec iz Kozjega plača 100 gld., ali pa sedi 20 dni v ječi, in g. Jul. Šmidt, trgovec iz Pilštana pa 25 gld. in to zavoljo tega, ker je le neko blago s Kožuhom zamenjal, kupoval pa ni od njega nič, kakor nam kaže sodnijsko preiskovanje.

Tedaj je ono poročilo v zadnjem „Sl. Gosp.“ krivo, ki pravi, da je g. C. A. Šmidt, iz Kozjega obsojen 20 dni v ječo, in g. Jul. Šmidt iz Pilštana pa 5 dni, to ni res. Vrh tega je še g. C. Šmidt pritožbo vložil pri višji sodnji.

**Iz Slovenskih goric.** Jareninska posojilna zadruga še vedno hira, akoravno si glasoviti načelnik, Kassessnig, veliko prizadeva, jo na čvrstejše noge od svojih postaviti. Hodi k posestnikom, sili jih k pristopu s takimi besedami: „Pristopite k „vorschussvereinu“; premislite, da Vam j—a—z zamorem veliko škodovati, pa tudi veliko koristiti.“ So li to besede za zdravnika? Posestnik je pozneje rekel: V sili vendar moram po njega poslati, raji pristopim, kakor da bi se v nevarnost podal. Še nekaj! tudi so vsi udi zadruginega odbora pod prisego zavezani molčati o tem, kar se tamkaj sklepa, tako udi sami pravijo. Vendar se ne vé, kde, komu in na kaj so prisegli; toliko je gotovo, da prisega ne drži, ker se vse v največjo jezo tistega — inteligentnega gospoda izve.

Kar je bilo v „Gospodaru“ štev. 6. povedano, da nekateri udi baje žirantov ne potrebujejo, je krivo; drugo je istina. Vsakemu svoje!

**Iz Ruš.** (Starosta duhovnikov) Lavan-tinske škofije, č. g. Janez Godina, duh. svet. in bivši župnik v Rušah so 10. februarja po dolgi bolezni v 91. letu mirno v Gospodu zaspali. Rajni so bili 27. aprila 1785 pri sv. Jurju na Ščavnici rojeni, 1815 za duhovna posvečeni; l. 1865 so služili v Rušah zlato sv. mešo, bili so tedaj čez 60 let duhoven. Pastirovali so kot kaplan 1 leto v Svičini, in 5 let pri sv. Lenartu v Slov. goricah za tem so bili 8 let kurat pri sv. Jurju na Pesnici, in 29 let župnik v Rušah, kder so od l. 1858 v pokoji živeli spoštovani in ljubljani od vsakega, kdorkoli jih je poznal. Posebno so jim bili udani jihovi nekdanji farmani, ki so jih radi v jihovi dolgi bolezni obiskovali, ter tudi jihovega spreveda vkljub velikemu snegu v obilnem številu se udeležili. Za kar jim naj bo tukaj očitna hvala izrečena. Rajnemu g. župniku pa želimo večni mir in pokoj in večna luč jim naj sveti!

**Od sv. Lenarta v Slov. Goricah.** (Volitvena ska zmaga) se začenja nagibljati na našo slovensko stran. Vsaj v našem okraju ne dobi nasprotni nemškutarski kandidat od 46 glasov morebiti ne 5 ali celo nobenega. Kajti poprejšni rogovileži n. pr. Trojički Wolf, so pomrli, drugi so pri volitvi volilnih mož propadli n. pr. sv. Barbarski Pezl in Kajnich, Roprčki Sollak, Antonski Alt. itd. Izvoljeni pa so skoro sami znani rodoljubi, vrli Slovenci, ki bodo domačina Slovenca dr. Radaja izvolili, a ne nesposobnega Mihel Wretzla, ki ne

vé prav ne nemški pa ne slovenski. Čudimo se le, kako še si tak človek sploh za častno mesto deželnega poslanca oglasiti upa. Imena naših volilnih mož so, kolikor mi je znano, sledeča: Šorman Jak. Pravdič Jak. kaplan Jurčič. Kosar Ant. Rola Mat. Landerkast Juri. kaplan Fideršek. Krampergar Jan. Ornik Mart. Šilec Jan. Omulec Mart. Magdič Mih. Špindler Ant. Sarnetz Hein. Rantaša Jak. Šlaus Fr. Drozg Mat. Čuček Jan. Gosak Fr. Rotner Fil. Ornik Fr. Golob Ant. Križan Leop. Šumar Mat. Petek Mat. Golob Vid. Šegula Jak. Pečovnik Jak. Purgaj And. Pečovnik Ferd. Fahrer Joh. Čolnik Dom. Donik Fr. Kočmut Jan. Šalamun Jak. Rebernik Jak. Brlič Jan. Krajnc Jan. Krajnc Joh. Dobaja Jož. Čolnik Jož. Fras Jan. Ti bodo brez dvombe skoro vsi glasovali za našega slovenskega kandidata dr. Radaja. Ravno poizvemo, da se tudi v Slov. Bistriškem okraju za nas srečno vršijo volitve — glasovati naš nasprotnik Soršak je propadel, tudi v Mariborskem okraju smo prodrli s starimi domoljubi, a pridobili novih — zmaga bo tedaj takrat gotovo na slovenski strani. Slišimo da bo volitev v soboto 26. februarja ob devetih predpoldnem v jezdarski kosarni (Kavallerie-Kaserne) v št. Magdalenskem predmestju. Zato bo treba, da se naši volilni može že v petek večer v Maribor podajo, kder jih bodo ordešnji Slovenci gotovo z veseljem sprejeli. Treba nam bo namreč vsem ob devetih uri na volišču biti, da izvolimo svoje može v imenitni volilni komisijon. Zato svetujemo našim volilnim možem iz drugih okrajev, naj se ne zanašajo na železnico, ker je mogoče, da se ta zakasni. Tudi naj nihče svojega volilnega lista doma ne pozabi. Za drugo bo že naš volilni odbor v Mariboru skrbel. Živili Slovenci in njihov kandidat g. dr. Radaj!

**Iz Pohorja.** (Za naše volilne može pa tudi za naše poslance nekaj.) Sitne volitve za volilne može v našem okraju se vršijo. Volitva za deželnega poslanca je pred durmi. Znana sta že nasprotna kandidata, za nemčursko stran: znani (bogati) Wretzl; za slovensko stran učeni Dr. Radaj. Volitvena vojska se je začela, ktera stran bo zmagala, kdo ve? Naši Pohorci, ki so pred 5 leti zapeljani od dobro znanih agitatorjev (ki jih bojdá še ni nič sram) volili zdaj tako zloglasnega Brandstetterja, se sramujejo in jim je žal — ali kaj pomaga kes ali grevenga po smrti? Da so Pohorci pred 5 leti poslušali svoje prave, resnične prijatelje — nebi bilo treba zdaj tote sitne volitve, nebi imeli stroškov in potov pa tudi velike sramote ne, da so izvolili arestanta Brandstetterja. Po tej britki skušnji ne ostane Pohorcem drugo, nego da zdaj vsi — od podnožja do vrhunca Pohorjskega — kakor eden eden mož volijo narodnega od veljavnih možev priporočenega dr. Radaja, rojaka domačina. Tako bodo svojo prejšnjo zmoto vsaj nekoliko popravili in izbrisali madež, ki jih grdi. Pa tudi izvoljeni po



slanci bi morali imeti zmerom blagor ljudstva svojega pred očmi. Ljudstvo je katoliško, je slovensko, je ubogo. To so 3 točke, okoli katerih naj se suče vsa politika naših poslancev! V zbornicah pridejo na vrsto, verska, narodna in gmotna, gospodarska prašanja. V teh prašanjih naš poslanec ne sme trobiti v rog lažnjivega liberalizma, ampak mora stati na strani ljudstva, mora govoriti pa tudi glasovati katoliško, narodno in v povzdigo in napredek ljudskega gmotnega stanja. Nič ne dene, če poslanec se svojim obnašanjem pri najboljši volji ničesar ne doseže, ker ostane v manjšini — ljudstvo si le dobro zapomni, kateri poslanec ima besedo in srce za nja; temu pa ostane najboljša tolažba, da je hotel pomagati ljudstvu, pa ni mogel. Da je le volja poslančeva dobra, mu bo tudi ljubezen ljudstva zagotovljena in ne bo se mu treba bati, da ga pri drugi volitvi ljudstvo zavrže, kakor reč, ki ni za nobeno rabo.

Sirakuzanski kralj Dijoniz je velikokrat ponavljal: karkoli delaš, vselej pomisli na konec, in se je rešil gotove smrti. Ko bi bil Brandstetter, poslanec žalostnega spomina, tako ravnal, nebi zdaj sedel v ječi med goljufi in tati. Rešen bi bil politične smrti — rešeni bi bili tudi mi tote volitve; bilo bi njemu in nam pomagano — toda zdaj je prepozno — mrtev je za vselej, nikdar nikoli več ne bo sedel na sedežu poslanca. „De mortuis non nisi bene“, to je o mrtvih se naj le dobro govori, ker pa ničesar dobrega od njega ne vem — pa molčim; volimo dr. Radaja!

Pristavek. Program dr. Radaja, razvit pri št. Lenartskem shodu (glej 7 štev. Slov. Gosp.) mnogo spominja na g. Hermana, skušenega prijatelja Slovencev in neustrašivega zagovornika našega na mnoge strani res ubogega kmetskega ljudstva! Tem bolj tedaj priporočamo kandidata dr. Radaja!

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Sedanji ministri niso odstopili, kakor se je pretečeni teden mnogo pričakovalo. Novine pravijo, da še s pomočjo Andray-ja ostanejo; le minister Lasser namisli kmalu odstopiti. Minister Depretis si je premislil in ostane, čeravno so liberalni poslanci jegov načrt nove davkarske postave odložili. Vnauji listi pa trdijo, da je v najvišjih krogih na Dunaju odpust sedanjih ministrov toliko, kakor gotov. V državnem zboru je naš slavni g. Herman zopet branil brate Čeha in govoril za spravo z njimi. Ob enem je kresnol po predsedniku in mu očital, da dela s poslanci, kakor kak učitelj z učenci, kar je se vé predsednika hudo speklo. Naposled je še g. Herman rekel, da imajo Čehi popolnem prav, da ne gredó v državni zbor dunajski in da spoštevajé sami sebe ostanejo doma. Čehi so pa g. Hermanu iz Prage poslali — zahvalnico. — Za letošnje

stavljenje železnice v Istriji je državni zbor dovolil 3.200.000 fl., za železnico Tarnov-Leluhov v Gališkem 700.000 fl., za Siverič Sibenik v Dalmaciji 3.200.000 fl., za Rakovice-Protivin na Českem 900.000 fl., skupaj samo za nove železnice 8 milijonov. — Čehi imajo 24. febr. nove volitve za deželni zbor. Brez dvombe bodo zmagali zopet Staročehi, ki so kaj lepi oklic do volilcev izdali, ki te spodbuja k stalnosti in edinosti. — V Innsbrucku na Tirolskem je tamošnje patrijotično društvo zborovalo in se izreklo zoper prostovoljno in čedalje večje naseljevanje lutrovcev na Tirolskem, ki so sedaj v Innsbrucku in v Meranu zoper deželno postavo ustanovili 2 lutrovske župniji. Ob enem je prosilo deželni zbor, naj ta krepko brani pravice dežele Tirolske. — Naša avstrijska vojna šteje pri konjištvu sedaj 93.552 konjev, ki veljajo 23 $\frac{1}{2}$  milijona gold. in napravijo vsako leto 8.747.123 fl. stroškov. Hrvatski minister Pejačević je odstopil in pravijo, da bo ban Mažuranič jegov naslednik, general Fratriševič pa hrvatski ban. — Ogerska ministra Tisza in Szell bila sta 2 dni na Dunaju, kder sta se z našimi ministri pogovorila, da se 24. febr. zopet začne razprava o razmerah med nami in med Magjari. Bati se je, da nas imajo Magjari že v žaklju. Toda potrpiamo!

**Vnanje države.** Pruski Bismark z besedami vedno mir pridiguje, v djanju pa vojsko pripravlja in zaveznikov išče; zoper koga? No, to bo menda skoro jasno! Lahom je poslal 800 najnovejših pušek, koje je nek Mauser na Nemškem izumil. Lahi sedaj izdelujejo po vseh mestih, kder so puškarne na nos na vrat — Mauserjeve puške za svojo vojno. — V Španiji se pričakuje bitka, ki bo odločila med kraljem Karlosom in liberalnim kraljem Alfonzom. Poslednjemu krepko pomagajo francoski frajmavrerji. — Turški sultan je zbolel, jegovi ministri pa so Črnogorcem ponudili kos Hercegovine, če jim pomagajo zoper vstaše Kristijane. Bratomorsko ponudbo so Črnogorci zavrgli. V Srbiji hudo vre; govorica gre, da bo zopet Jovan Ristič minister; to pa pomeni boj zoper Turka. V Bosni in Hercegovini se ni zgodilo nič posebnega. Naposled še omenimo govorico, katero raznašajo tuje, zlasti nemške novine. Pravijo, da se avstrijska vojna pripravlja na vojsko, da se prevažajo kanoni in streljivo na turško mejo, da so celo magjarski honvedi dobili povelje pripraviti se na daljno pot itd. Domače, zlasti vladine novine pa vse to prekljujejo. Sploh o turškem prašanju še se ne vé nič zanesljivega, čemur bo bližnja spomlad gotovo konec storila. Turki so dobili zopet 32 novih Kruppovih kanonov!

## Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXV. Zapustivši genjenim srcem grob sv. Petra v njegovi veličastni cerkvi se podamo do Vatikana,